

WPROWADZENIE REDAKTORA NAUKOWEGO TOMU

Pierwszy tom 2024 r. „Łódzkich Studiów Teologicznych” podejmuje zagadnienia medioznawcze i jest kontynuacją tomu 32(2023)3. Głos w dyskusji naukowej, sytuującej się w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, został oddany studentom i absolwentom kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W tomie publikują również autorzy z innych dyscyplin naukowych; ich artykuły włączono do działu VARIA.

Kornelia Dębska dokonała systematyzacji wiedzy z zakresu rzadko podejmowanego tematu reklamy teaserowej jako tego medium/narzędzia komunikacji wizualnej, która, zaskakując i intrygując, wpływa na percepcję zmysłową odbiorców. Na wybranych przykładach polskich reklam autorka omówiła specyfikę *teaser advertising*. W warstwie wizualnej badanych reklam posłużyła się metodami interpretacyjnymi zaproponowanymi przez Gillian Rose. Z kolei funkcje języka zastosowanego w materiale empirycznym analizowała, biorąc pod uwagę typologię funkcji językowych Romana Jakobsona.

Małgorzata Jaroszek przedstawiła wizerunek Polskiego Radia jako rozgłośni publicznej. Dla doktorantki Szkoły Doktorskiej UKSW istotnym problemem badawczym była rekonstrukcja sposobu postrzegania Polskiego Radia przez odbiorców. Na podstawie przeprowadzonej analizy, obejmującej lata 2015–2020, autorka udowodniła, że rozgłośnia ta jest emitentem realizującym misję społeczną, troszczącym się o wysoki poziom obiektywizmu dziennikarskiego, wdrażającym koncepcję prawdy w sensie klasycznym oraz promującym kulturę wysoką.

Martin Mizdrak ukazał rolę kampanii społecznych prowadzonych na rzecz zmian w postrzeganiu osób z zespołem Downa. Artykuł zwiększa wartość poznawczą w obszarze teoretycznej analizy reklamy społecznej jako narzędzia komunikacji oraz systematyzuje wiedzę na temat zespołu Downa jako jednostki chorobowej, stereotypów funkcjonujących w społeczeństwie oraz stowarzyszeń działających społecznie. Oprócz części teoretycznej publikacja zawiera część empiryczną, w której zaprezentowano wyniki analizy internetowych kampanii społecznych, kreujących pozytywny wizerunek osób z zespołem Downa.

Tomasz Tomaszewski podjął temat rozłamu w Programie 3. Polskiego Radia, jaki nastąpił w redakcji Trzeciego Programu Polskiego Radia, ukazując kierunek, w jakim podążyła Trójka po dojściu do władzy rządów Prawa i Sprawiedliwości w 2015 r. Publikacja prezentuje zarys historyczny radiowej Trójki, zagadnienia

kontrowersyjnych epizodów z dziejów radiofonii publicznej, a także historię Programu Trzeciego po 2016 r. Artykuł zwiększa wartość poznawczą w obszarze badań nad radiem i w obszarze polityzacji mediów.

Adriana Zadruska podjęła udaną próbę odpowiedzi na pytanie, jakie zmiany dotyczące rozwoju przemysłu kosmicznego można obecnie zaobserwować w polskim dyskursie medialnym dziennikarstwa popularnonaukowego. Autorka zastosowała metodę ustrukturyzowanego wywiadu pogłębionego. Wśród kanałów popularnonaukowych obserwowany jest powolny, lecz stały wzrost zainteresowanych widzów. Odbiorcy badanych kanałów stanowią raczej grupę homogeniczną, w której przeważają młodzi mężczyźni w przedziale wiekowym 18-35.

W dziale VARIA publikują ks. **Jerzy Adamczyk**, ks. **Łukasz Libowski**, ks. **Piotr Wilk**, ks. **Mateusz Włosiński**, **Waldemar Noworyta**, ks. **Hubert Siefert**, ks. **Grzegorz Wąchoł** oraz ks. **Arnold Zawadzki**.

Ksiądz **Jerzy Adamczyk** prezentuje, w aspekcie kanoniczno-liturgicznym, problematykę pochówku ciał i przechowywania prochów wiernych zmarłych. W pierwszej części artykułu kanonista podejmuje temat pochówku zwłok w ziemi jako zwyczajnej i podstawowej formy chrześcijańskiego pogrzebu. W części drugiej przedstawia kwestię kremacji jako dopuszczalnego sposobu chowania ciał wiernych zmarłych, natomiast w części trzeciej omawia zagadnienia odnoszące się do miejsca pochówku ciał i przechowywania prochów wiernych zmarłych.

Artykuł księży **Łukasza Libowskiego**, **Piotra Wilka** i **Mateusza Włosińskiego** poświęcony jest jednemu z kazań autorstwa wielkiego i znakomitego kaznodziei wiktoryńskiego, Absalona ze Sprinckirsbach (†1205), twórcy obszernego zbioru *Sermones festivales*, wydanego po raz pierwszy w 1534 r. w Kolonii, a potem przedrukowanego w 1605 r. w Mediolanie oraz w wiekopomnym, opublikowanym w latach 1844–1855, zbiorze pism *Patrologia latina* Jacques'a-Paula Migne. Chodzi o kazanie XLI, jedno z czterech kazań Absalona, przeznaczonych do odczytania czy wygłoszenia z okazji uroczystości poświęcenia kościoła. Autorzy proponują w publikacji tłumaczenie odnośnego dzieła wraz z krótkimi komentarzami w formie przypisów do wybranych jego fragmentów.

Artykuł **Waldemara Noworyty** ma na celu przedstawienie teologii Akwinaty dotyczącej zagadnienia pełni łaski u Najświętszej Maryi Panny. W publikacji, oprócz ogólnego kontekstu historycznego, wskazano podstawowe treści z zakresu teologii łaski u Akwinaty, jak również skutki obecności pełnej łaski w życiu Maryi.

Ksiądz **Hubert Siefert** podejmuje pewne wątki, które zostały przedstawione przez uczestników spotkania synodalnego w Pradze u początku 2023 r., dotyczące funkcjonowania Kościoła w Europie. Autor kolejno omawia ideę synodalności i jej miejsce w historii Kościoła i w obecnej wizji eklezyjalnej, zagadnienia relacji między miłosierdziem a prawdą w teologii, kwestie otwarcia na kulturę współczesną i zachowania Tradycji oraz na sposób rywalizowania władzy w Kościele.

W artykule ks. **Grzegorza Wąchoła** odnajdujemy refleksję nad zjawiskiem kryzysu Kościoła katolickiego w Polsce. Autor zastanawia się, czy obserwowalne zmiany w Kościele dotyczą wiary samej w siebie, czy raczej religii, która jest pojęciem szerszym. Na kanwie Adhortacji papieża Franciszka *Evangelii gaudium*

publikacja ukazuje inspiracje do budzenia w sobie nadziei i aktywności duszpasterskiej, które są gwarantem ocalenia wiary poszukujących Boga i będących już blisko Niego.

Publikacja ks. **Arnolda Zawadzkiego** ma na celu wykazanie, że Ml 2, 1–9 jest manifestem reformy, która doprowadziła do degradacji lewitów w czasach Nehemiasza (połowa V w. przed Chr.), wynosząc do rangi głównego kapłaństwa nową linię kapłanów, którymi mogli być sadokici lub aaronici. Z jednej strony podważa się teorię Juliusa Wellhausena, według której degradacja lewitów była pokłosiem reformy Jozjasza, z drugiej zaś interpretuje się inne teksty (2 Krl 23, 9–10; P i Ez 44, 10–16) jako powygnaniową próbę archaizującej projekcji degradacji lewitów na okres sprzed wygnania. Analiza egzegetyczna ks. Zawadzkiego wykazuje ponadto, że Ml 2, 1–9 (wraz z niektórymi tekstami deuteronomistycznymi) jest najmłodszym i ostatnim historycznym świadectwem o kapłaństwie lewitów sprzed ich degradacji.

Teksty zawarte w niniejszej edycji łódzkiego kwartalnika naukowego mają zarówno charakter conceptualny, jak i odwołują się do badań empirycznych z zastosowaniem metod ilościowych i jakościowych. Kolegium redakcyjne „Łódzkich Studiów Teologicznych” wyraża nadzieję, że lektura tekstów tomu 33(2024)1 będzie stanowić inspirujący przyczynek do dyskusji w obszarze medioznawstwa i w innych dyscyplinach nauk teologicznych, humanistycznych i społecznych.

ks. dr hab. Krzysztof Stępiak, prof. uczelni

Dyrektor Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Kierownik Katedry Komunikacji Religijnej, Marketingu i Reklamy